DE RECHTER BEREIKT?

Trouwe Pompshop-lezers zullen weten dat ik de onafhankelijke grenspomphouders, verenigd in de stichting 'De Grens Bereikt!', als advocaat bijsta. Minder bekend zal het zijn welke juridische actie de stichting op dit moment onderneemt. Daarom nu een inkijkje.

Waar Beta eerder dit jaar heeft ingezet op een kort geding en Bovag een bodemprocedure voorbereidt, heeft 'mijn' stichting iets nieuws geprobeerd: in april van dit jaar is een verzoek ingediend tot het houden van een zogenaamde 'preprocessuele comparitie'. Zo'n zitting, waarin onder leiding van de rechter kan worden geprobeerd een geschil op te lossen, is gebaseerd op een nog vrij onbekend wetsartikel (artikel 1018a Rv) dat in de zomer van 2013 is ingevoerd om collectieve schikkingen te bevorderen, en dat voor zover ik weet nog niet eerder is gebruikt.

De stichting bouwt voort op het vonnis in kort geding van 3 februari jl. Daarin oordeelde de rechter dat er onvoldoende bewijs was dat het omzetverlies (voor een zeer groot deel) werd veroorzaakt door de accijnsverhoging per 1 januari 2014; terwijl dat bewijs wel nodig was voor het toewijzen van de geldvorderingen in kort geding. Aan dat bewijs heeft de stichting sindsdien gewerkt. Het was de bedoeling om in mei of juni van dit jaar – in die preprocessuele comparitie – met het ministerie van Financiën om de tafel te zitten en de Staat ervan te overtuigen dat de problemen wèl door de accijnsverhoging zijn veroorzaakt. De stichting wil dat doen aan de hand van financiële gegevens over de periode van 2010 tot en met 2014 die zij bij haar achterban heeft ingezameld, en die door een accountant in een indrukwekkende spreadsheet zijn verwerkt. Deze cijfers laten duidelijk zien dat de terugval in omzet en brutowinst in de grensstreek aanmerkelijk groter is dan in de rest van het land.

De stichting diende haar verzoek in op 2 april jl. De Rechtbank – die een dergelijk verzoek voor het eerst onder ogen kreeg – heeft de Staat vervolgens gevraagd wat deze van het verzoek vond. Deze zei er geen heil in te zien omdat niet vaststaat dat de Staat onrechtmatig heeft gehandeld. Het besluit om de accijnstarieven te verhogen valt onder de bevoegdheid van de Staat om belastingen te innen en daarmee uit.

De Rechtbank besloot vervolgens om een zitting te wijden aan een debat over het al dan niet toewijzen van het verzoek om een preprocessuele comparitie te houden. Die zitting heeft op 3 september jl. plaatsgevonden. De stichting heeft de verzamelde cijfers gepresenteerd aan de hand van door haar accountant Jan Joling gemaakte grafieken.

De Staat bleef echter volhouden niet over deze cijfers te willen praten, noch in het kader van de procedure noch daarbuiten. De politiek had immers – zo verklaarde de Landsadvocaat stellig – besloten dat de grenspomphouders niet zouden worden gecompenseerd. Praten heeft daarom geen zin.

Voor de grenspomphouders is het erg belangrijk dat deze actie slaagt: tegen de tijd dat in een bodemprocedure is bepaald dat de Staat de schade moet vergoeden, zal een groot aantal ondernemingen niet meer bestaan. De Rechtbank zal op 15 oktober uitspraak doen. Zal de Rechtbank het argument van de Staat dat het geen zin heeft haar te verplichten aan de onderhandelingstafel aan te schuiven, omdat zij toch geen regeling kan en wil treffen, het zwaarst laten wegen? Of zal de rechter de gedachte die ten grondslag ligt aan 1018a Rv. 'dat een 'onwillige' partij met tussenkomst van de rechter mogelijk eerder bereid zal zijn over een schikking te praten' doorslaggevend laten zijn? De botte afwijzing van de Staat om – ook buiten de zitting om – met 'De Grens Bereikt!' over de financiële bewijsvoering van gedachten te wisselen, geeft denk ik alle aanleiding tot dat laatste.

Zie voor de processtukken: www.barentskrans.nl/nl/rechtsgebieden/vastgoed-2/De-grens-bereikt/

Dirk van den Berg is advocaat bij BarentsKrans N.V. in Den Haag en is ruim vijftien jaar gespecialiseerd in tankstationzaken. In *Pompshop* gaat hij maandelijks in op een juridisch onderwerp. Reageren? *dirk.vandenberg@barentskrans.nl*